

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

**PROGRAM POTPORE ZA OČUVANJE
PROIZVODNJE PRASADI NA PODRUČJU ZONE
OGRANIČENJA ZBOG IZBIJANJA AFRIČKE
SVINJSKE KUGE**

Zagreb, studeni 2023. godine

1. UVOD

Pojava afričke svinjske kuge potvrđena je u Republici Hrvatskoj u populaciji domaćih svinja Izvješćima Hrvatskog veterinarskog instituta broj V-7649/2023, Z-18676/2023 i Z-18673/2023 od 26. lipnja 2023. godine.

Sukladno članku 36. stavka 5. Zakona o zdravlju životinja („Narodne novine“ broj 152/22 i 154/22) (u daljnjem tekstu: Zakon o zdravlju životinja), pri pojavi bolesti kategorije A odmah se određuju zone sukladno odredbama članka 64. Uredbe (EU) 2016/429 i odredbama Delegirane uredbe (EU) 2020/687. Na temelju članka 3. i 7. Provedbene uredbe komisije (EU) 2023/594 od 16. ožujka 2023. o utvrđivanju posebnih mjera za kontrolu afričke svinjske kuge i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe (EU) 2021/605, određene su zone ograničenja koje obuhvaćaju zonu zaštite i zonu nadziranja te zaraženo područje. Ministarstvo poljoprivrede donosi rješenje o određivanju zona ograničenja i zaraženog područja zbog izbijanja afričke svinjske kuge, uzimajući u obzir teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Ovisno o razvoju epidemiološke situacije, određuju se nove zone ograničenja i zaražena područja te ažuriraju postojeća.

U zonama ograničenja i zaraženom području provode se mjere određene naredbama donesenim na temelju članka 36. stavka 6. i članka 40. Zakona o zdravlju životinja, a koje odgovarajuće primjenjuju subjekti, druge relevantne pravne ili fizičke osobe koje drže i/ili prevoze i/ili rukuju životinjama ili proizvodima životinjskog porijekla namijenjenima za prehranu ljudi, hranom za životinje i nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni za prehranu ljudi, veterinari, ovlaštene veterinari, veterinarski inspektori, lovoovlaštenici i lovci.

Naredbom o mjerama kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge u Republici Hrvatskoj držanje svinja u zonama ograničenja (u daljnjem tekstu: Naredba) dozvoljeno je držanje svinja na objektima kategorije 3 i 4 te je dozvoljeno premještanje svinja s objekata kategorije 3 i 4 izravno u klaonicu određenu od strane Ministarstva poljoprivrede, nakon provedenog kliničkog pregleda svinja s povoljnim rezultatom u skladu s odredbama članka 28. i 29., odnosno članka 43. i 44. Delegirane uredbe (EU) 2020/687, pod uvjetom da meso podrijetlom od tih svinja bude podvrgnuto postupku prerade kako je određeno Prilogom VII. Uredbe 2020/687 u objektu klanja ili objektu za preradu određenom od strane Ministarstva poljoprivrede.

Također, temeljem Naredbe dozvoljava se premještanje svinja s objekata kategorije 3 s područja zone nadziranja u objekt koji pripada istom lancu opskrbe i koji se nalazi u zoni nadziranja ili izvan nje, radi dovršetka ciklusa proizvodnje prije klanja, nakon provedenog kliničkog pregleda svinja s povoljnim rezultatom, u skladu s odredbama članka 45. stavka 2. Delegirane uredbe (EU) 2020/687, pod uvjetom da se na odredišnom objektu smještenom izvan zone nadziranja, primjenjuju mjere kontrole istovjetne mjerama kontrole za objekte u zoni nadziranja. U posebnim slučajevima, nakon zaprimanja obrazloženog zahtjeva od strane subjekta te provedene procjene koja je pokazala da je rizik od širenja zanemariv, Ministarstvo poljoprivrede može dozvoliti premještanje svinja u zonama ograničenja u skladu s odredbama članka 56. Delegirane uredbe (EU) 2020/687. Unatoč dozvoljenom držanju i dozvoljenoj otpremi svinja u klaonicu određenu od strane Ministarstva poljoprivrede sa objekata kategorije 3 i 4 te uvjetno dozvoljenom premještanju svinja, došlo je do značajnog zastoja u prometovanju živih svinja te povećanih troškova hranidbe.

Provedbom ovoga Programa omogućiti će se nadoknada povećanih troškova držanja rasplodnih svinja te očuvati proizvodni potencijal za proizvodnju prasadi na području zone ograničenja.

2. CILJ PROGRAMA

Cilj Programa je kroz financijsku pomoć uzgajivačima svinja nadoknaditi povećane troškove držanja uzrokovane otežanim prometovanjem živih svinja te povećanim troškovima hranidbe uzrokovanim provedbom naređenih mjera počevši od 26. lipnja 2023. kada je bolest potvrđena u Republici Hrvatskoj.

3. PRAVNA OSNOVA

Pravni temelj za donošenje ovoga Programa je članak 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 42/20., 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 52/21. i 152/22.).

Potpore iz Programa dodjeljuje se u skladu s Uredbom Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore de minimis u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24. prosinca 2013.) kako je posljednji put izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2022/2046 od 24. listopada 2022. o izmjeni priloga Uredbi (EU) br. 1408/2013 radi njihove prilagodbe kako bi se uzele u obzir odredbe Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju i njegova Protokola o Irskoj/Sjevernoj Irskoj (SL L 275/25, 25.10.2022.).

4. MJERA U PROVEDBI PROGRAMA

U okviru ovoga Programa omogućiti će se isplata potpore uzgajivačima rasplodnih svinja za dio troškova hranidbe u visini od 60,00 eura mjesečno po grlu za razdoblje u kojem se objekti korisnika na kojima se drže rasplodne svinje nalaze u zoni ograničenja.

Izračun troška hranidbe izrađen je prema modelu kalkulacija u svinjogojstvu Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede Ministarstva poljoprivrede za model „proizvodnja prasadi do 25“ te prosječnim cijenama krmnih smjesa za hranidbu koje objavljuje Tržišni informacijski sustav u poljoprivredi.

5. KORISNICI

Prihvatljivi korisnici su mikro, mala i srednja poduzeća definirana člankom 2. Priloga 1. Uredbe o poljoprivrednom izuzeću¹, koja drže rasplodne svinje. Svi korisnici moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

¹ Uredba Komisije (EU) 2022/2472 od 14. prosinca 2022. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektorima poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 327/1, 21.12.2022.)

- a) upis u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
- b) upis u Registar objekata (farmi)
- c) objekti korisnika nalaze se u zoni ograničenja proglašenim zbog izbijanja afričke svinjske kuge i
- d) u trenutku podnošenja Zahtjeva za potporu na objektu korisnika ne smije biti utvrđeno uginuće i/ili provedeno usmrćivanje svinja uslijed provedbe mjera za suzbijanje afričke svinjske kuge

6. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Financijska sredstva za provedbu Programa iznose 2.000.000,00 eura. Iznos od 1.000.000,00 eura osiguran je u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu unutar razdjela 060 Ministarstva poljoprivrede, dok se preostali iznos od 1.000.000,00 eura osigurava u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. godinu unutar razdjela 060 Ministarstva poljoprivrede.

7. PROVEDBA PROGRAMA

Ministarstvo poljoprivrede odgovorno je za izradu i upravljanje ovim Programom. Program se primjenjuje na cijelom području Republike Hrvatske. Program će se provoditi u 2023. i 2024. godini.

Provedba ovog Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju. Pravilnikom će se propisati detaljni uvjeti prihvatljivosti te potrebni dokazi o ispunjavanju uvjeta prihvatljivosti, razdoblje i način podnošenja zahtjeva za potporu, administrativna kontrola, isplata i povrat sredstava.

Na temelju dostavljene dokumentacije, podataka iz dostupnih registara i za ovu svrhu zatraženih podataka iz drugih registara obavlja se administrativna obrada zahtjeva za potporu.